

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe 1 lună . . . 2 .
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Reculegere.

"*Libertatea*" în numărul său din urmă aduce știrea că membrii vechiului comitet național cari au mai rămas în jurul d-lui Dr. Rațiu chibzesc asupra chipului cum și unde să convoace la o conferență intimă pe recunoscuții reprezentanți ai poporului român.

Confracții nostri dela Oraștie, desigur, sunt bine informați. Ear știrea lansată, earăși, fără îndoială, va fi bine primită pretutindeni de Români. Letargia în care a pățimit partidul național într'adevăr ține d'atâta vreme, încât pentru dl Rațiu este chestie de înaltă datorință să încerce a ieși din impasul actual. Numai așa se va pute risipi părerea generală că cei din jurul d-lui Rațiu, cu d-sa împreună, ori nu mai vor, ori nu mai pot să întreprindă nimic.

Ear dacă vor să desmintă prin fapte această aserțiune și pentru această socot bine venită vremea d'acum, ear nu ne poate fi indiferent, ei o luăm ca o dovadă, că deși în timpul din urmă s'a urmat în presa română discuțiuni uneori chiar înverșunate, cei din jurul d-lui Rațiu consideră spiritele totuși dispuse pentru-ca în frățescă înțelegere să chibzuim asupra celor ce sunt de săvârșit.

Vom medita și hotărî în primul rând asupra reprezentării partidului național, pentru că starea d'acum nu este de tolerat și e supărătoare în primul rând pentru cei asupra cărora apasă mai mult responsabilitatea.

În al doilea rând vom discuta asupra programului, și ori cât intranșigentă dela Brașov și Lugoj pledeză contra ori cărei revisuiri, discuția va trebui angajată și în această direcție.

Judecând după presemne, nici îndoială nu încap, înțelegerea se va face pe ambele chestii. Șapte ani a fost vreme destul de lungă pentru a convinge pe toți că numai străngându-se la un loc toate elementele bune se poate lecuși situația, judecata de obște ca foarte precară.

Reculegere, eată ce dorește toți. Și cum în anul din urmă neamul a câștigat un contingent mare de tineri, unii cu poziții chiar foarte bune și toți cu devotament pentru cauză și cu învățatură din școli înalte, nici îndoială nu încap, partidul va trebui să-și ia o formă de a se manifesta în chip și demn și energetic.

Sunt însă căcotași cari își dau o mare silință să vițe între noi neîncrederea. Șnapani, cari n'au în viața lor de cât momente de preocupări egoiste, ambițioși căror li-a intrat în cap că ei sunt nu numai fruntași, dar chiar predestinați să dea direcție politice românești, strigă în gura mare și vorbesc de luptători sinceri și de luptători de rea credință, căutând unii să insinue, alții să zdrobească și să nimicească — cu argumente cari nu vor vedea însă lumina cât e veacul! Ezadarnic însă. Opinia publică română a osândit deja de mult și s'a întors cu desgust de marele palavrăgiu și insolentul toboșar al atâtor "tradări"... Cu frase goale și sentențioase, cu

aiere de oameni gravi, dar în realitate capete seci și burta-verde, nu se mai poate produce diversiune în opinia publică română, ei cei buni și cinstiți trebui-vor să se adune și să se înțeleagă.

Reculegerea va trebui să se facă, ori cât indolența s'ar provoca la articole de program nestremutabile, ori cât violența ar voi să stea în cale în numele sfatelor — principii!

Conversiunea. Pe Sâmbătă se crede că se va pute aduce în debaterile Dietei proiectul de conversiune. Opoziția se prepară de luptă mare.

Cum se scrie la noi.

II.

Constatarea din articolul nostru precedent nu ne împedecă însă a recunoaște, ceea-ce am făcut întotdeauna, că într'adevăr limba scrisă și vorbită de cărturarii nostri nu este dintre cele mai frumoase. Și cine urmărește cu atențiune ce se scrie în zărele noastre, a putut vedea, cât de adese-ori s'au dat pe față nemulțumirile în contra acestui fapt. Nimeni nu regretă mai mult ca noi, deosebirea ce există între limba vorbită de poporul nostru și între cea scrisă de cărturarii eșiți din școlile străine. Chiar și noua mișcare, pornită din sinul "Asociațiunii" este o dovadă, că ne dăm seama noi înșine de greșelile limbii noastre, fără ca să avem nevoie ca aceste să fie descoperite de alții.

Dar reproșul, că n'ar exista în mijlocul nostru tendința continuă către o limbă unitară, prin înlăturarea sistematică a elementelor ce ne deosebesc, este neintemeiat.

Pedantismul latinist s'a spulberat de mult și până și cărțile școlare ale Blajului încep a fi anacronisme și cari, ne place a crede, vor fi scoase în curând petru totdeauna din întrebuințare. În schimb însă în ziare, în cele mai multe cărți de școală și în puțina literatură câtă se face, tindem a ne apropia tot mai mult de isvorul adevărat, de limba poporului, cu care trebuie să ne îmbogățim limba literară.

În procesul acesta de dezvoltare firească a limbii un punct culminant ocupă d-nii Slavici și Coșbuc și ceilalți din jurul lor, cari, grupați în jurul "Tribunei", dela 1884 până la 1894, prin scrisul lor, fie politică, fie literatură, au propagat cu succes mare principiile de bună limbă românească. Numai cei neorientați pot să nesocotească bunele rezultate în direcția aceasta a grupării tribuniste, unde, din fericire, nu erau adunați numai bărbați politici, ei și scriitori dintre cei mai buni cărți a avut literatura noastră până astăzi.

În urma activității d-lor Slavici și Coșbuc limba noastră de aici evident a trecut prin o fază îmbucurătoare. Am putea zice că numai prin ei a devenit literară, literatură *fähig* cum s'ar zice nemțește. Și tot atunci s'a desmășit acea "convicțiune dureroasă" exprimată odinioară de Alecu Russo, că "Ardealul pe mult timp nu este merit a *prinde loc* în mica literatură românească". Prin ei Ardealul a "prins loc" cât de bine, și în urma lor au venit și alții, dintre cari unii: Popovici, Rudow, Hodoș și Bogdan-Duică au ajuns podoaba fruntașelor reviste literare din București.

Aceste toate nu se pot tăgădui, ori-cât de modesteți am voi să fim.

Și dacă cu toate astea mișcarea n'a ajuns la țintă dorită și noi n'am reușit a scrie pe placul intoleranților nostri apreciațorii din presa bucureștiană, e că o asemenea evoluție nu se face de azi pe mâine. Progresele ei sunt condiționate de multe și în primul rând ar fi trebuit, ca împrejurările politice și sociale să permită amuțților nostri scriitori a-și desvolta aici între noi opera lor începută.

Cum însă, prin diferite împrejurări, cei grupați odinioară la "Tribuna" s'au împrăștiat și cum, până astăzi, ei n'au putut fi înlocuiți prin forțe identice, sau superioare chiar, era fatal ca lucrul să se simtă. Și într'adevăr, ori ce cetitor al "Tribunei" de astăzi poate să constate ușor, cât de puțin îngrijită este ea în ale limbii față de trecut. Numai cât de aici nu se poate trage concluzie că limba noastră n'a progresat intru nimic. Halul "Tribunei" sa nu i punem în sarcina limbii ci în aceea a conducătorilor ei, ceea-ce nu este tot una.

Când de pildă postul "Tribunei", dl Traian Mihai, cântă cu glas duios "In capul meu e o dulce zăpăceală", nu e de vină limba, ci capul d-sale, dacă versul nu e reușit. Sau, când un corespondent din Alba-Iulia, imitând limba confracților bucureșteni, scrie despre o "tarabă de muzicanți", în loc de "taraf" și o "societate ce s'a sușgerat de curând" în loc de "înșghebat" (Vezi "Trib." din 24 Febr. 1902) earăș nu e o dovadă despre puținul progres al limbii noastre, ci pur și simplu despre lipsa de inteligență a celor ce publică astfel de ineptii.

Dăm tot dreptul apreciațorii nostri să ridă, când cetesc de pildă raportul unui corespondent al "Tribunei" despre "însoțirea pentru valorisarea laptelui în Seliște". Acolo va ceti d. p. următoarele:

"Scopul însoțirii este valorisarea în mai avantajos a laptelui de vacă acuirat de membri, prin fabricarea de unt și brânză.

Principalul drept al membrului e valorisarea laptelui dela vacile sale prin însoțire.

"Lapte", acuirat dela "membri", cari au "vacă prin însoțire", — eată frase delicioase pentru zăhăreștii nostri. Dar eată și sfârșitul acelei corespondențe:

"Datorințele membrilor sunt: a garanta pentru obligațiunile însoțirii: cu părțile fundamentale subscrise și până la formarea fondului de rezervă cu o sumă egală a capitalului fundamental, cu garantarea unei sume egale a prețului nominal a părților subscrise".
? ? ?...

E de vină limba, sau dulcea "zăpăceală" din capul scriitorului și lipsa de cultură a domnilor redactori când se scrie în chipul acesta? Evident cazul din urmă.

Era deci just și logic, ca cei-ce ne fac proces din cauza "limbei gazetelor de peste munți", să constate că actualmente pe de-o parte multe dintre organele noastre de publicitate se găesc în mână incapabile, ear pe de alta ne lipsesc scriitori de valoare, cari prin scrisese lor literare să exerciteze o influență mai simțită asupra poporului nostru de aici. Acesta este adevărul și nu că limba noastră de 4 decenii încoace ar fi rămas staționară.

**

CRISĂ.

Știri sosite azi noapte din Budapesta semnalează o crisă gravă ce ar fi izbucnit între cei doi prim-miniștri: Széll și Körber. Eri s'a ținut adică în Viena un consiliu de miniștri comun, în care discutându se marile chestii ce sunt la ordinea zilei în privința încheierii înțelegerii între cele două părți ale monarhiei, au ieșit la iveală așa mari diferențe, că de cumva nu va drege lucrurile M. Sa, unul dintre prim-miniștri trebuie să plece.

Eată informațiuni despre consiliul de miniștri:

Consiliul de miniștri s'a ținut Marți după amiază sub presidenția ministrului de externe conte Goluchowszky. Au luat parte baronul Krieghammer, Kállay, Széll, Lukács, Horánszky, Körber și încă doi miniștri de resort austriaci.

Discuția a ținut până seara târziu și s'a învârtit mat ales în jurul tunurilor nouă, în privința cărora s'a hotărît să nu fie luate în bugștul anului viitor, dar să se pună negreșit în cel din 1904.

În decursul discuțiunei asupra cheltuielilor comune, între Széll și Körber au eșit la iveală foarte mari diferențe, așa că dacă nu vor ceda, unul va trebui să demisioneze. Știrile spun că M. Sa ar fi d. p. rerile lui Körber, care vroiește ca tarifele vamale autonome să se aplice îndată, ear Széll e de părere că nu e urgență, ci să se mat aștepte.

Széll mat stă însă în Viena, pentru-ca să mat discute cu Körber.

În circurile politice se așteaptă cu mare interes sfârșitul ace-tor negocieri.

Mărturisiri prețioase.

Budapesti Hírlap" (dela 1 Aprilie) scrie un articol în care se plânge că Ungaria este statul cel mai tardiv din Europa. Civilizația, progresul economic merg aici par'că trase de boi.

"Străduințele și tendențele noastre — scrie — de regulă sunt numai un reflex palid al celor din apus și nu suntem norocoși nici în ceea-ce privește imitațiunea lucrurilor apusene".

Ceea-ce împedecă progresul, după numitul ziar, sunt îndeosebi dările mari!

Următoarea comparație o să lăzurească situația. Conform statisticeii, se plătește dare, după fle-care cetățean:

In Belgia	1 fl. 65 cr.
" Franța	1 " 86 "
" Austria	1 " 66 "
" Ungaria	2 " 91 "

Va să zică plătim mai mult ca indoit de cât plătesc cele mai bogate state europene.

Cauza? O spune și numitul ziar maghiar: lipsa de bărbați de stat capabili să întocmească un program economic sănătos și practic, dar îndeosebi sarcinetoș mari din cauza greșelilor săvârșite când cu încheierea dualismului.

"Magyarország" (dela 2 Aprilie) d'asemeni se ocupă de cheltuielile mari comune.

NOTĂȚI.

ARAD, 2 Aprilie n. 1902

Dela curtea episcopescă. P. S. Sa Episcopul I. Goldiș este încă tot suferind. Primind erii pe P. C. Sa vicarul V. Mangra, Prea-sfințitul s'a întreținut totuși cu vicarul său asupra mai multor afaceri privitoare la sesiunea Sinodului.

Știri personale. D-nul Dr. I. Mihu și Dr. Aurel Vlad, frunțași ai vieții noastre publice, se află de ieri în Arad.

Loubet, președintele Republicii Franței va pleca în Rusia la 20 Maiu și la 23 va pleca d'acolo.

Grevă mare s'a pornit ieri în Fiume. 2000 lucrători au refuzat să mai desc...

Pretinsă!? Veterana dela Brașov despre articolul „plagiatură-geșoft” ce am publicat, scrie... pretinsă plagiat! Pentru conștientizarea Brașov nu este adecvată dovedit că dl Hamsea a plagiat în toată regula.

Eată un frumos exemplu de grațitudine, căci de sigur numai acest sentiment e ar nu obiectivitatea îndeamnă pe veterana să scrie așa. Ea nu poate să uite anume că a figurat în bugetul sfioțel mănăstirii a Bodroșului.

Hymen. Dl Iuliu Veres notar comunal în Mich-recht, s'a născut cu amabila D șoară Aurelia Teretean din Pectea. Sincere felicitări.

Un act de pietate. Administrațiunea mesel studenților români din Brașov a luat hotărîrea, ca în fiecare an să celebreze cu un parastas solemn memoria acelor fericiți răposați în Domnul, pentru a căror odihnă de veac s'au făcut de ruda și amicii pioși donațiuni (în loc de cunună trecătoare) pentru masa studenților. Primul parastas, la care vor asista toți elevii școlilor, se va celebra anul acesta Duminecă în 31 Martie st. v. la orele 10 a. m. în biserica Sfântului Nicolae din Scheiu (Brașov).

La acest act de pietate Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov invită pe toți spriginitorii în viață a mesel studenților.

Bancnote de 50 coroane. În fabrica de bancnote din Viena a Băncii austro-ungare se fabrică actualmente bancnote de 50 coroane. Colorarea acestor bancnote va fi verde-albastră și în luna Maiu se vor pune în circulațiune. Aceste bancnote vor avea mărimea bancnotelor germane de 50 mărci. După punerea în circulație a acestor bancnote, încetul cu încetul se vor retrage cele de 10 și 20 coroane.

Caragiale la Berlin. Ziarele berlinese aduc stirea că pe ziua de Duminecă, 30 Martie v., urma să se reprezenteze pentru întâia-ori la „Secessionstheater” drama d-lui Caragiale „Năpasta” în traducere germană. Traducătorul a adoptat titlul de „Anca”. Presa berlinesea promite a se ocupa amănunțit cu drama lui Caragiale.

Camera advocației timișoreană spre cinstea ei a primit unanim propunerea dlui Dr. A. Cosma (avocat în Timișoara) ca să se exprime dorința, ca ministrul justiției să numească în diferite regiuni numai astfel de judecători, care cunosc pe deplin limbile acelor regiuni. Hotărîrea aceasta s'a luat în raportul anual al camerei și se va subțera ministrului de justiție.

Monument lui Teodor Pap în Lugoj Dl protopresbiter al Timișorilor, Dr. Traian Putici, a scris concurs cu ofert închis pentru ridicarea unui monument în locul eripitei, la mormântul fericitului Teodor Pap în Lugoj. Ofertele sunt a se înainta la oficiul protopresbiteral al Timișorilor până la orele 12 a zilei 2/15 Aprilie a. c. Tot acolo se pot vedea zilnic dela orele 2-4 planul de monument, descrierea specială și tehnică și condițiunile de întreprindere.

Posturi vacante de medici cercuali. În protopresbiteratul Caransebeșului (comitatul Caraș-Severin) sunt vacante două posturi de medici cercuali și anume în cercul Rusca montană (la care aparțin comunele: Rușca montană, Rușița, Marga, Vama-Marga, Voislova, Valeamare, Zăvoi, Cărcima, Mărul și Poiana Mărului) și în cercul Năndorhegy (la care aparțin comunele Năndorhegy, Ciresi, Ohaba Bistra, Mal, Glimboacă, Ciuta, Iz și Var). Retribuția face, afară de taxele de vizită stabilite în regulament 800 cor. salariu și 200 cor. pașal de călătorit. Terminal concursului este pentru ambele posturi 25 Aprilie n. a. c. Petenții au să și instrueză petițiunile în sensul § 143 al art. de lege XIV din 1876 și au să le prezenteze până la terminal indicat la protopresbiteratul cercului pretorial Caransebeș. Zina algerit se va fixa ulterior. Fiind ambele cercuri vacante locuite aproape numai de Români, ar fi de dorit să competeze pentru aceste posturi și medicii români, căci numai un medic care știe limba și cunoaște pe deplin modul de trai și datinele Românilor poate să corespundă într-un adevăr marilor datorințe, ce le are un medic comunal.

Conferința la intitulul de bacteriologie din București. Mercuri seara dl Dr. I. Cantacuzino și a dezvoltat la Institutul bacteriologie conferința d-sale despre tuberculoză nu se pot vindeca: deinde de căutare și vindecarea e sigură. Azi medicina a ajuns a cunoaște imediat bolnavul de tuberculoză și deci măsuri se pot lua imediat. În contra tuberculozilor nu există

medicament și medicamentele ce se dau nu folosesc la nimic. Dar bolnavul se vindecă prin felul de trai ce se impune, după regimul stabilit în sanatoriul. Dl Dr. Cantacuzino descrie organizarea sanatoriilor și modul de trai ce duc bolnavii acolo, aerul sănătos ce respiră și în fine totul ce contribuie la îndreptarea lor. Termină arătând, că și la București s'a format o ligă care să lupte contra tuberculozei, dar liga e silită a se mulțumi pentru moment în a da ajutoare la bolnavii săraci, ear din lipsă de fonduri nu poate merge mai departe cu acțiunea ei binefacătoare.

Sultanul a grațiat atât pe Fuad pașa, cât și pe Nazim și Sachir, implicați în intrigile mai nouă dela curtea sultanului.

Publicațiunile Academiei române. Au săpărut acum publicațiunile mai jos însemnate și se află de vânzare la următoarele librării:

Socet & Comp., București. — **Otto Hassowitz, Leipzig, Gerold & Comp., Viena (Stefansplatz).**

1. Cutremurele de pământ din România în anul 1901 st. n. de St. C. Hepites, extras din Analele Academiei Române seria II. Tom XXIV. memoriile secțiunii științifice. — 20 bani.

2. Constituțiunea geologică a țărilor Prutului din Nordul Moldovei de Dr. Ioan Simionescu. (Publicațiunile Fond. V. Adamachi Nr. VII) — 50 bani.

3. Influența substanțelor străine asupra solubilității Phenylthioureei în apă de Petru Bogdan (Nr. VIII din Publicații. Fond. V. Adamachi) — 20 bani.

Dela Brașov primim următoarele: Constatând că între zările românești organul român d'acel face o regretabilă excepție în cea ce privește discuțiile, deorece „veneratul proprietar și director” în loc de a fi obiectiv, injură ca la ușa cortului, „Libertatea” dela 16/29 Martie scrie:

„Rugăm cu tot respectul pe directorul „Gazetei” a fi mai calm, și în propriul său interes sanitar și pentru prestigiul presel noastre, mărturisind sincer, că gradul anormal de nervositate, ce l'am observat în timpul ultim reogindit în „Gazeta”, ne causează sincer regret.”

Nu știm la ce s'a gândit „Libertatea”, dar cum în Brașov se cunosc mai multe fapte de incoerență ale d-lui director și proprietar, precum și faptul că de câte va zile directorul face planul să arate în 35 articole de ce la 1892, în prezjma presintării Memorandumului, a scris 25 articole contra, ba meditează încă la o serie de 48 articole ca să arate de ce unchiul său a scris la 1848 „Resunetul” și de ce repositul Baniții și Iacob Murășanu erau la 1861 autonomiști convinși. — celi aproape de director și proprietar sunt foarte îngrijiați de starea d-sale sanitară. Mai ales că d-se a promis să mai scrie 12 articole pentru a dovedi că Turul Eiffel nu e bine construit

Astfel se plătesc anual 60 milioane numai drept camătă a datoriei luată asupra-ne când cu încheierea dualismului. Peste tot, anual se cheltuiesc 456 milioane pentru plățile cametelor, pentru armată și alte lucruri comune. Așa că din veniturile statului se dă

pentru instrucția publică	4.330/0
justiție	4.540/0
afaceri interne	4.950/0

Astfel fiind, se înțelege că statul nu progresaază ori că realizează un progres încet de tot.

Ce să zicem însă noi *Românii*, cari din susarătătele sume nu profităm aproape nimic, căci din buget foarte puțin se cheltuiește și pentru noi, ei cât nu mistue armata comună mistue nația... *singură* la buget!

Fierbere în balcani.

Oficioul „Trieste” publică următoarea știre din Scutari:

„In Albania domnește cea mai completă anarhie. Bande înarmate de miridii umbli de-a latul și de-a lungul țării, jeftuind și omorînd. Stații telegrafice postate din Brizrend au nimicit-o ear trupele trimise să facă rînduială le-au prins. Guvernatorul în cele din urmă a fost silit să retragă toate trupele, ca în schimb răsculații să elibereze soldații prinși.”

„In orașele dela țerm deasemeni sunt la ordinea zilei jfurile și omorurile. In vilaietul lanina este grezav de mare tulburarea contra lui Osman pașa, care pentru a face ordine, a pus la cale niște săbăci ne mai pomenite. S'au împărțit manifeste în care poporul este chemat la arme și îndemnat să omoare pe valul. La Berat și Paramita s'au dat deja *formale lupte* între răsculați și trupele regatate. O parte dintre soldații a refuzat serviciul pentru-că de un an și mai bine nu și a căpătat solda și haine.”

După știri din Sofia, la Sara Tash s'a dat o luptă între păzitorii de graniță bulgari și turci. Din ambele părți sunt mai mulți morți și răniți.

In Filiates (Epit) deasemeni a fost tulburare mare. Albanezii au atacat temnița unde judele beyul Sami aruncas pe albanezul Biliali. Judele a tras cu pistolul și a omorât pe Abedin, care sorducea pe răsculați. Aceștia au omorât atunci și ei pe judele de instrucție, precum și pe 5 soldați ear 4 sunt grav răniți. Trupele trimise a face ordine au arestat 200 albanezi.

CLEOPATRA.

ROMAN 49
de
HAGGARD RIDER.

Traducere de Hero.

— Aseară curtea lunel anunță furtună și azi tot e timp frumos! Dar cine știe dacă nu se va porni furtuna mânel? Cine știe dacă n'am ales modul cel mai ușor, ca să scap Egiptul de Roma! Cine știe Harmachis, dacă tu nu mă vei numi odată soție?

Acum numai putul suporta această violență, căci vedeam, că numai se joacă cu mine. Ii spusel dar tot ce aveam pe inimă.
— Cleopatra! — strigă — tu mi-ai promis, că vei apăra Egiptul, și acum ești pe cale, să-l tradezi Romanilor! Al promis, că comorile descoperite de mine, le vei înțrebuința în folosul Egiptului, și acum vrei să le folosești tocmal spre rușinea lui, punându-l cătuse la picioare! Mi ai promis că te vei cununa cu mine, care te am iubit și mi-am dat totul pentru tine, și acum îți bați joc de mine și mă respingi! Iți zic dară — și mă exprim cu vorbele zeului răsbunării — că pe tine te va ajunge bl stemul lui Menka-Ra, pe care l-ai jefuit!... Lasă-mă să plec de aci, să plec de aci, să mă cufund în nimicnicia mea! Lase-mă să plec de aci, oh tu desfrănată frumoasă, tu minciună vie, pe care am iubit o spre perzarea mea, și care ai adus asupra mea ultimul blăstem al nimicirii mele! Lasă-mă să mă ascund undeva și să nu-ți mai văd fața în vecl!

Cleopatra sări furioasă, era grozav s'o vezi.

— Să te eliberez, ca să comiți miseria blitâți contra mea. Nu Harmachis, nu te ducl, ca să faci noi conspirații contra tronului meu! Iți spun, că vei veni, da vei veni și tu cu mine în Cilicia înaintea lui Antonius, și acolo poate — te voui concedia! Și înainte de a-i pute răspunde, apăsa soneria de argint, din apropierea ei.

Înaintea de a fi înțecetată ultima vibrațiune a metalului, pe o ușa înțră Charmion ca fetetele, ear pe cealaltă garda, patru oameni din garda reginei — staturi puternice — cu coifuri înaripate și păr blond.

— Prindeți pe trădătorul! strigă Cleopatra arătând spre mine.
Căpitanul gardei — era Brennus — salută și veni spre mine cu sabia scoasă.

Dar eu, pe cât eram de nebun și de sperat, și cât de nepăsător eram chiar dacă m'ar fi omorît, îi sări drept la gât și îi dădu o lovitură așa de puternică cu pumnul înecat nămila de bărbat căzu jos. Și când el căzu, eu îi loi repede sabia și scutul și întorcându-mă spre celalalt gardist, care se repezi la mine cu un strigăt puternic, îi prinsel lovitura cu scutul, și i-o întorsei cu toată puterea. Sabia îi lovi tocmal la încheietura gâtului și tkându-l panterul, îl omorât imediat. Al treilea însă cum veni spre mine, îi prinsel cu vârful sabiei înainte de a-mi da lovitură. Sabia îi eși prin spate și el muri imediat.

Acum năvăli spre mine cel din urmă soldat, cu țipet, și eu tot cu un țipet asupra lui, căci îmi ferbea deja stingele în vine. Femeile țipau, numai Cleopatra nu zicea

nicel o vorbă, ei sta nemișcată și privea lupta negală. Ne isbirăm, și eu mă repezi cu toată puterea spre el. A fost o lovitură puternică, căci sabia tăie scutul de fer și se rupse în el desarmându-mă. Cu un strigăt de biruință gardistul își îndreptă sabia spre mine și voi să mă lovească în cap, dar eu îi prinsel lovitura cu scutul. Din nou o îndreptă spre mine și din nou îi prinsel lovitura; dar când își ridică a treia oară sabia și văzând că așa nu o pot duce mai departe, cu un strigăt puternic îi aruncă scutul drept în față. Scutul alunecând pe al lui îl lovi în pept, așa că se clătina. Și atunci, înainte de ași veni în fine, eu mă repezi sub scutul lui, și-l cuprinsei cu brațele de mijloc.

Un moment, mă luptai cu omul puternic, și atunci — așa putere mare aveam pe vremea aceea — îl ridicat ca pe o păpușe și-l trântii pe parchetul de marmoră, încât i-se frânsesă oasele și numai zise nici o vorbă. Dar cu el căzui și eu, și cum căzui, căpitanul Brennus, pe care îl trântisem la pământ cu pumnul, și care într'acelste își veni în simțiri, se strecură la spatele meu și cu sabia luată dela cel căzui îmi dădu o lovitură puternică la cap și la umăr. Dar fiind că zăceam pe parchet, lovitura nu mă atinse cu toată puterea și mă mai apăsese puțin părul des și căciula brodată.

Așa se întâmplă că deși eram rănit grav, tot nu murisem, dar nu mai eram în stare să mă lupt.

Atunci eu nu știu, pe cari îi atrase egomotal loviturilor se adunară de odată ca o turmă: văzându-mă lipsit de puteri se aruncară asupra mea și m'ar fi omorât. Bre-

nas însă, acuma după-ce eram invins, nu mai voia să mă atace ci aștepta.

Dar eu nu m'ar fi omorât, căci Cleopatra sta ca o visătoare vimită și nu dă nict un semn.

Deja vârful cuțitului lor îmi era în gât, când Charmion — respingându-se — se aruncă spre mine și zicându-le cânt, se puse între ea lor așa ca să nu mă poată ajunge.

Atunci Brennus înjurând, îl smulse mal întâi pe unul, apoi pe celalalt și îi alungă.

— Crușă viața, oh regină! strigă la limba lui barbară latină. — Pe Iupiter și pe un om viteaz! Și pe mine mă trântii la pământ, acest om nelarmat, pe care-l ajunse nepregătit atacul! Nu mă e mila de el, în fața unui asemenea bărbat! Induram regină! Crușă-i viața și dă-mi-l mie!

— Da, da, crușă-i-o, crușă-i-o! strigă Charmion palidă și tremurândă.

Cleopatra veni acolo, se uită la cadoul morții, și la muribundul, pe care îl trântisem la pământ și pe urmă la mine, care cu două zile înainte de asta fusese amantul ei ear acum capul meu odihnea în haina albă a Charmionei... Privirea mea se întâlni cu a reginei.

— Nu mă crușă! borb roșii. — Victis...

Fruntea reginei se roși — desigur ea roșea și rușinea.

— Iubești din inimă pe acest bărbat Charmion, zise cu un ris lin — încât arunci corul înaintea cuțitelor acestor dă miserabili?

Și aruncă o privire de dispreț asupra euuchilor.

și că nici Ternul Vavilonului n'a fost bine clădit.

Mulțămirea publică. Ajungând acasă, parohianul meu Trifu Jifovici care este conezat cu colectarea pe lângă o cârtică...

Mă simt dator a aduce mulțămirea și pe această cale Prea Stimabililor conducători a acelor comune și adevărat părintelui Aureliu Drăgan paroh gr. or., din Ghilad...

Primească deci numiți Domni conducători și pe această cale mulțămirea celei mai sincere pentru creștinismul apriei, special arătat față de parohianul meu conezat...

Trădarea Grimm. Despre speculația și trădarea generalului rus Grimm foile din Paris scriu fel de fel de lucruri romantice.

Trădarea Grimm. Despre speculația și trădarea generalului rus Grimm foile din Paris scriu fel de fel de lucruri romantice. Astfel în revista „Matin“ s'a scris, că Grimm...

Misterele subpământene a cetății din Buda în cetatea din Buda zilele aceste — Nu! răspunde fata cu mândrie. — dar nu pot vedea, ca asemenea miserabil să asasinaze în fața mea un erou.

— Este adevărat, zise Cleopatra, — e un erou și s'a luptat voiniceste. N'am văzut nici-o dată un luptător atât de năpraznic nici în arenele romane!... Bine — îi cruță viața, deși asta e o slăbiciune în fața mea — o slăbiciune femeiască. Duceți-l în odaia lui și păziți-l acolo, până se va însănătoși sau va muri.

Creierul începea să-mi ameliase, mă cuprinsese un leșin cumplit, și mă cufundai în amorteală.

Visuri, visuri, visuri nesfârșite și mereu, schimbătoare, par că m'ași fi svitcolit ani de zile pe marea chinurilor. Și în aceste visuri se ivește vedenia unei fețe gingașe de femeie cu ochi întinseși, și simte atingerea unei mâni albe, alinătoare...

N'am putut recunoaște alba față, dar frumsețea ei îmi cutreeră vinele infernabile și se contopește cu mine... Vedeniile copilăriei mele și ale virfurilor turnurilor bisericilor Abuthis, apoi ale cărunțului Amenemhat, ale tatălui meu... Ah! și vedenia vecinică a coridorului floros din Amenti, și a micului altar precum și al spiritelor în chip de flecără...

Mi-se pare că rățesc mereu pe acolo, împiorând pe sfânta mea mamă, a cărei amintire trăcește palidă în inima mea — implorând o mereu, dar în zadar! Căci pe altar nu se lasă nor și numai uneori răsună vocea puternică: (Va urma).

au început lucrările fundamentale la noul palat al ministerului de finanțe. Noul palat va fi ridicat pe piața Sfintei-Treimi pe colosalul teritoriu și încunjurat de străzile Pazmany și Országház. Numai puțin de șapte case au trebuit să se dărîme ca să poată libera acest loc, între acestea e vechiul edificiu al ministerului de finanțe, palatul contelui Mailath, palatul de odinioară a universității din Buda și vechia parohie din cetate.

Printii — bandiți. Din Petersburg se scrie că în Cutai au fost arestați printii Alexandru Lorkipintz, Elie și Valer Zulu-kitze. S'a dovedit despre ei că erau șefi de bande, cari au de zile au jefuit și omorit. Alexandru Lorkipintz a și fost spânzurat ear celorlalți doi mai tineri țarul li-a iertat.

CONVOCARE.

Despărțământul prot: Siria, al reuniunii învățătorilor gr.-or. rom. din protopresb. arădane I - VII, 1-1 va ținea proxima ședință, Mercurii la 3/16 Aprilie 1902 în comuna Covăștoț, în școala inv. P. Dirlea.

PROGRAMA:

- 1. Dimineața la 8 ore asistați la chemarea Duch. St.
2. Prelegere practică în școala inv. P. Dirlea.
3. Cuvântul de deschidere presidial.
4. Reflexiuni asupra prelegerii ținute.
5. Raportul biroului.
6. Discuțiuni asupra chestiunilor școlare.
7. Estragerea inv. mor. la temele din „Religiă“.
8. Propuneri și interpelări.
9. Fixarea proximei adunări.
10. Inchiere.

Siria, la 9/22 Martie 1902. A. Dobos, președinte.

Felurimi.

Perlele. Un ziar din Corfu scrie că acolo e foarte populară credința că perla, plictisită de a sta la gâtul femeilor frumoase, simte nostalgia adâncimilor marine din cari a fost luată. De aceea când se îmbolnăvește, adevărat când devine galbenă, trebuie restituită mării.

Un măturător de stradă văzî lucind în pântecul aceluși pește. Era brățara. Ciudata miss voi să i-se dea înapoi brățara, pe care o plăti măturătorului de trei ori cât costase, și o trimise amantului. Acesta, mișcat, reveni la frumoasa miss care mulțumi cerului că i-a revenit fericirea.

Mulțămirea publică.

Cu ocaziunea concertului aranjat de corul bisericii române din Budapesta, în 9 Martie n. 1902, sub patronajul Ilustrăților Loid-nii: George Ioanovici de Dulău și Valea-Mare și Dr. Iosif Gall, am primit ca suprasolviri, în folosul bisericii dela d-nii: Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților 200 cor.; George Ioanovici, secr. de stat în pens. 10 cor.; Familia Mocsonyi 100 cor.; Avram Berlogea, jude la Curie 10 cor.; Toma Dogariu, jude la Curie 10 cor.; Victor Cucurano, consul general al României 10 cor.; Ioan cav. de Pușcarin, jude de Curie pens. Bran, 20 cor.; Dr. Iuliu cav. de Pușcarin, jude la tribunal 40 cor.; Ioan Mezei, jude la Curie 10 cor.; George Serb de Cavin, deputat 20 cor.; Andrei Frâncu, jude la Curie 20 St. Margaritescu-Greceanu, vice-consulul României 20 cor.; Teodor Fașie, deputat 10 cor.; Ioan Kanidaky proprietar mare 20 cor.; Ioan Ciocan, profesor univ. 10 cor.; N. Colța, căpitan în artileria română 3 cor.; George Rădulescu, farmacist 10 cor.; Silviu Suciu, secret. ministerial 30 cor.; Dr. A. Dumitran, medic 10 cor.; Familia Gh. Groza, 23 cor.; Familia Ioan Popescu, Toplița 10 cor.; Dr. Romul Boiu, privatier 10 cor.; Nicolae Hornoiu, proprietar mare 12 cor.; Dr. Nicolae Vecerde, Sibiu 10 cor.; D na și d-nișoara Görög, din Halaș 8 cor.; Familia G. Frușă 8 cor.; N. Proștean, Lugoj 5 cor.; Gh. Bogoevițiu, paroh 10 cor.; Dr. Nicolae Șerban, deputat 4 cor.; Dr. G. Sombati, deputat 10 cor.; Gherasim Răcz, cons. min. în pens. 5 cor.; Dr. G. Bilașko, medic 10 cor.; Dr. N. Vraci, medic mil. 5 cor.; Dr. I. Sigiescu, prof. 6 cor.; Dr. Valeriu Dămșa, cand. de adv. 5 cor.; Victor Păcală, profesor Sibiu, 6 cor.; V. Leppa, Timișoara 5 cor.; Ioan Petric, protopop Brașov 4 cor.; Simon Mihály, tapacier 10 cor.; Th. Dragomir, funcționar 8 cor.; Terențiu Buhescu, silvicultor în min. de agric. 6 cor.; Ioan Crăciunel, ofic. la postă 8 cor.; Gh. Câmpian 8 cor.; Iuliu Moldovan, cont. în min. de fin. 4 cor.; Mih. Ciuta, cot. min. 3 cor.; Anton Mocsonyi, iurist 10 cor.; Ioan Garoi, iur. 4 cor.; Titu Dragonescu, iur. 5 cor.; Ioachim Lainer, cantor, Măruș 5 cor.; Ioan Perin, friser 4 cor.; Vasile Ciuta, inv. Jebeli 2 cor.; Tipografia „Poporul Român“ 20 coroane.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici Barcianu

Insertiuni și reclame.

Concurs.

La postul de Contabil dela institutul de credit și economii „Zarandeană“ din Băița (Boicza Déva mellet) se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare. Venitele împreunate cu acest post sunt: salariu fix 1000 cor., tantiema statutară și cvartir în localul institutului. Dovedind diligență și aptitudine, candidatul va fi declarat definitiv în adunarea generală ordinară din 1903.

Vor fi preferiți petenții, cari pe lângă școalele comerciale, vor documenta și praxa dela vre-un institut de credit din patrie. Din ședința direcțiunei ținută la 31 Martie 1902. 740 1-1. Pentru direcțiune: Dr. Ioan Radu ca. p., George Drăgan ca. p., președinte, director

Compactor român în Arad.

Subscrișiți îmi iau voie a aduce la cunoștința onor. public român, că reltors din străinătate m'am stabilit în Arad, strada bisericii (Templom-utca) nr. 7, unde mi-am deschis un Atelier de compactorie modernă, aranjat cu mașinile cele mai noi și mai perfecționate, sunt în plăcuta poziție a efectui ori-ce lucrări atingătoare în această branșă dela cele mai simple până la cele mai fine legături de lux. Asemenea pentru legături de protocoale, pentru cancelarie, cărți bisericesti, cărți de rugăciuni pentru preoți onorați domni preoți, în tomuri singurate ori în partii de ori-ce mărime, pe lângă asigurarea unui serviciu solid, prompt și ieftin.

In speranță, că onor. public român îmi va oferi binevoitorul concurs, român 684 10- Cu distincă stimă Justin Ardelean, compactor.

Rugăm respectuos pe cei-ce ne datorează pentru foaie să binevoiască numai decât a-și achita abonamentul. Noi am așteptat destul; e rindul acum ca și cei cărora le-am creditat să-și facă datoria. Administrațiunea.

Căile ferate Ungare.

Mersul Trenurilor.

— In vigoare dela 1 Octombrie 1901. —

Pleacă din Arad:**Spre Oradia**

Tren de persoane la orele	5.10 a. m.
Tren accelerat	8.18 a. m.
de persoane	11.30 a. m.
mixt	3.56 p. m.
accelerat	4.21 p. m.
de persoane	9.35 p. m.

Spre Ardeal:

Tren de persoane	6.35 a. m.
accelerat	12.11 p. m.
până la Soborșin	2.04 p. m.
de persoane	4.30 p. m.
accelerat	7.28 p. m.

Spre Timișoara:

Tren de persoane	6.20 a. m.
accelerat	11.56 a. m.
mixt	5. — p. m.

Spre Seghedin

Tren de persoane	7.12 a. m.
accelerat	4.09 p. m.

Spre Brad

Tren de persoane	6.25 a. m.
mixt	12.06 p. m.
până la B. Sebiș	5.20 p. m.

Soseso la Arad:**Dela Budapesta.**

Tren de persoane	6.05 a. m.
mixt	9.10 a. m.
accelerat	12.51 p. m.
de persoane	3.55 p. m.
accelerat	7.11 p. m.

Dinspre Ardeal.

Dela Soborșin la orele	6.50 a. m.
Tren de persoane	10.50 a. m.
seara	2.30 p. m.
Dela Radna după amiază	2.30 p. m.
Tren accelerat	4.06 p. m.

Dela Seghedin

Tren mixt seara	8.38 p. m.
de persoane	7.06 p. m.

Dela Brad

Tren de persoane	8. — a. m.
mixt	11.03 a. m.
de persoane seara	6.36 p. m.

1190/1902. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A m.-radnai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy Bugy Flora végrehajthatónak, Gábor Péter végrehajtást szenvedő elleni 90 kor. 40 fillér tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. járásbíróság területén levő Gyulicza 34. sz. vjkbvben A 11-4. rsz. alatt felvett ingatlanok, a Gábor Jank és neje javára bekebelezett szolgálmi jog figyelmen kívül hagyásával, 1008 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi május hó 2-ik napján délelőtt 11 órakor Gyulicza községében meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 100 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított é az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezése ől kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Mária-Radna, 1902. márcz. 22-én.

Polgár,
kir. elbíró

741 1-1

Inovație practică.

Revenind asupra comunicatului dintr'un număr din urmă al foii, azi suntem in poziția de-a pute prezenta cetitorilor in copie fidelă și in mărime naturală fotografarea avantațioasă, sistemisată dela Anul-nou in coace in marea Prăvălie a lui Porter Vilmos.

Pe o parte a foii-de-carton, frumoasă și ușor de purtat, se poate ceti următorul text:

609 — 9

Păstrăți biletul!**Avantagiul la fotografare.**

Cu fiecare privilegiu de cumpărare binevoit a face cunoscută pe biletul de față la cassetă nouă suma cumpărării.

Prenotare de cumpărare!

Data	Materia	Suma		Legitimat
		Cor.	fil.	

Marea Prăvălie Porter Vilmos
Arad, Piața-Libertății.

Poftiți a întoarce!

Ceealaltă parte esplică favorul fotografării gratuite, accentuând in deosebi, că cumpărarea in suma de 20 coroane, care îndreptățește la câștigul de o fotografie, se poate deja face și in rate, și că pe o fotografie se pot lua in mărime naturală două eventual și mai multe persoane. Copia fidelă a originalului se prezintă in următoarele:

Marea Prăvălie PORTER VILMOS
Arad, Piața-Libertății.

Avantagiul la fotografare

Cassetă mea legitimează pe partea din dos a biletului ori ce cumpărare, fie aceea ori-cât de nelsemnată, și după ce toate cumpărările se urcă la suma de 20 coroane,

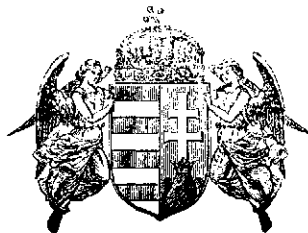
dau cu totul gratis

după ori-ce poză

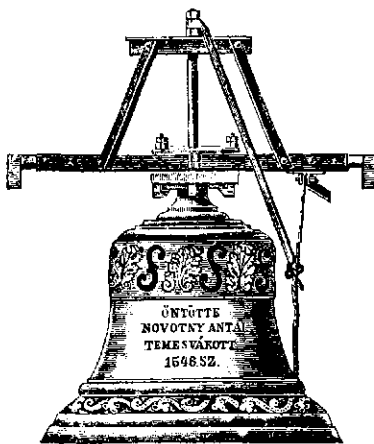
o fotografie în mărime naturală,

fidelă, executată artistic, in înălțime de 65 centimetri, având a se plăti, ca spese proprii ale mele, numai 3 coroane pentru cadrul imponent al fotografiei. Pe un tablou pot figura mărite două eventual și mai multe persoane. Nenumărate declarațiuni de recunoștință dovedesc, că mărirea fotografiilor reușește excelent.

Premiat cu medalia cea mare m'lenară la expoziția din Budapesta in 1896

Turnătoria de clopote și de metal
a lui**Antoniu Novotny**

in Timișoara-Fabric,

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întorče cu ușurință in ori ce parte, in data ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute in partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede mai placut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patentat de 327 kg este egal in tonul unui clopot de 408 kg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal. Clopote in greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata in magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco.

505 — 54